

Burgerschap en sociale integratie op het IJburg College

De missie en visie van het IJburg College is leerlingen in een leergemeenschap te laten leren over zichzelf en de wereld om hen heen.

Daarmee geven wij aan, hoe wij op onze school aandacht besteden aan waardenoriëntatie en burgerschap. Vanaf het eerste begin leren jongeren op onze school oog te hebben voor elkaar, actief deel te nemen aan de leergemeenschap en tegelijk aan de samenleving daarbuiten.

Iedere leerling heeft een eigen leerstijl. Daarom hebben wij een onderwijsconcept ontwikkeld dat rekening houdt met verschillen, waarin leerlingen van en met elkaar leren en waarin zoveel mogelijk geleerd wordt in 'echte situaties'.

Op het IJburg College leren wij in een leergemeenschap. Dit betekent dat wij een klimaat op school creëren waarin zo optimaal mogelijk kan worden geleerd. Die leergemeenschap is dus niet iets wat wij zeggen. Het is iets wat wij dagelijks 'doen'. Om duidelijk te maken wat we dan precies doen en wat we van elkaar verwachten, hebben we kwaliteiten benoemd die bij die leergemeenschap horen: initiatief nemen, verantwoordelijkheid dragen en verantwoording afleggen.

Iedere dag werken we hard aan het ontwikkelen en versterken van onze leergemeenschap. Dit wil zeggen dat wij een sfeer op school creëren waarin de krachten en sterke punten van leerlingen, leraren en anderen tot bloei kunnen komen. Gedrag dat daarbij past, bekrachtigen wij bij elkaar.

Wanneer iemand gedrag vertoont dat daar niet bij past, dan spreken we elkaar daar op aan.

Hieronder staat een uitgebreide beschrijving van de kwaliteiten van de leergemeenschap.

Initiatief nemen

Initiatief nemen is een belangrijke kwaliteit die gewaardeerd wordt binnen de school, maar ook daar buiten. Bij 'initiatief nemen' hoort het volgende gedrag: wanneer er problemen zijn naar oplossingen zoeken, met ideeën komen, iets op willen zetten, constant naar kwaliteitsverbetering zoeken. Dat is gedrag dat we in de leergemeenschap nodig hebben en waar we op sturen. Iedereen doet mee. We pakken met elkaar op wat er moet gebeuren en alle leerlingen en medewerkers dragen bij aan de opbouw van de school en de leergemeenschap. We moedigen initiatief aan en belonen dat waar mogelijk.

Verantwoordelijkheid dragen

In de samenwerking moet je op elkaar kunnen vertrouwen. Afspraken maken en nakomen is daarom belangrijk. Leerlingen en medewerkers dragen in de leergemeenschap verantwoordelijkheden. In eerste instantie voor hun eigen gedrag en werk. Dit betekent bijvoorbeeld dat zij afspraken nakomen, op tijd komen, de consequenties van hun gedrag aanvaarden en zelf tijdig communiceren over afspraken.

Maar iedereen is ook verantwoordelijk voor de groep en voor de school. Dit houdt in dat we allemaal verantwoordelijkheid dragen voor, bijvoorbeeld het grand café, het schoolplein, de buurt, voor een les, voor een lokaal, voor de ander, voor een taak, of voor de ontvangst van bezoekers.

Verantwoording afleggen

Wanneer je ergens voor verantwoordelijk bent, hoort daarbij dat je daarover verantwoording aflegt. Je laat regelmatig weten hoe iets ervoor staat en geeft ook tijdig aan wanneer het niet goed gaat.

Wanneer het niet lukt om een afspraak na te komen kijkt een leerling met z'n mentor/coach en een medewerker met zijn direct leidinggevende op tijd naar wat er nodig is.

Het is belangrijk dat je in een leergemeenschap zelf verantwoording aflegt, omdat wij zo min mogelijk controle en zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid stimuleren. Leerlingen moeten dat leren,

medewerkers moeten daarop sturen (benoemen, aanspreken, belonen, et cetera.)

Door deze manier van werken besteden wij nadrukkelijk aandacht aan waardenoriëntatie en democratisch burgerschap. Jongeren leren door de aanpak op onze school oog te hebben voor het algemeen belang en actief deel te nemen aan de wereld om hen heen. Zij leren zo als democratisch burger binnen de samenleving te participeren. Ons concept vraagt van leerlingen zich kennis, houdingen en vaardigheden eigen te maken zoals zich verplaatsen in de motieven van anderen, meningsverschillen met anderen op een constructieve manier op te lossen, om te gaan met verschillen in culturele achtergronden, hulp te bieden, grenzen te accepteren.

Onze lessen, ons leerklimaat, de begeleiding en al onze activiteiten zijn gebaseerd op deze principes.

In de lessen staat 'leren in de werkelijkheid' en werken aan realistische opdrachten centraal. In de onderbouw gebeurt dit aan de hand van themaleren, in de bovenbouw werken leerlingen op een vergelijkbare wijze met projecten. Leren in samenhang en de nadruk leggen op de werkelijkheid impliceert een blik 'naar buiten', het binnenhalen van experts en vooral ook aandacht voor andere dan alleen cognitieve doelen. De themakeuze wordt in belangrijke mate mede bepaald door maatschappelijke relevantie op politiek, economisch en sociaal-cultureel gebied.

Het werken met echte opdrachten betekent ook: afspraken met externen, beroepen de school binnenhalen. We streven ernaar dat de leerlingen zoveel mogelijk voor echte bedrijven, echt publiek en echte producten werken en leren.

Oprachten in de werkelijkheid vragen ook om het creëren van 'externe meetlatten'. Dit houdt in dat de leerlingen feedback krijgen van externen op hun prestaties en producten.

Om de band met de omgeving te versterken hebben alle leerlingen in de onderbouw (leerjaar 1 en 2) het vak CSY, community service Yburg, waarin de nadruk ligt op sociale en algemene vaardigheden. Vanaf leerjaar 1 hebben de leerlingen ieder schooljaar een hele week stage. In de onderbouw hebben deze stages een maatschappelijke invulling, in de bovenbouw wordt daar een beroeporiënterende component aan toegevoegd. Aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van deze stages wordt in de lessen en de begeleiding veel aandacht besteed. De leerlingen leren solliciteren, zich voor te stellen, na te denken over de planning en organisatie van hun werkzaamheden of taken, te reflecteren op hun gedrag in 'echte' situaties.

Omdat leren van en met elkaar een belangrijk principe voor onze manier van werken is, wordt er waar dat kan, zoals bij sport & bewegen of kunst & cultuur, gewerkt met gemengde groepen. Dat laatste geldt zeker voor de workshops op de vrijdagmiddag, waar leerlingen op basis van belangstelling uit onderwerpen kunnen kiezen, dwars door onderbouw, bovenbouw en alle niveaus (vmbo – havo – vwo) heen.

Een veilig leerklimaat betekent op onze school dat leerlingen een actieve bijdrage hebben in het behouden en versterken daarvan. Jaarlijks wordt door alle leerlingen de IJ-code vastgesteld en ondertekend, waarin de afspraken staan, hoe wij met elkaar omgaan. Daar, waar zich conflicten tussen leerlingen voordoen, hebben leerlingen via mediation een actieve rol in het oplossen daarvan. Wij werken met een pestprotocol en hebben samen met de leerlingenraad een leerlingenstatuut opgesteld, waarin de rechten van de leerlingen verankerd zijn.

Met deze integrale werkwijze voldoen wij naar onze mening aan alle criteria voor actief burgerschap en sociale integratie.

Op het IJburg College werken wij cyclisch. Dit betekent dat alle activiteiten na de uitvoering worden geëvalueerd. Zowel leerlingen als medewerkers doorlopen elk jaar een gesprekkencyclus, waarin twee keer per jaar een gesprek plaatsvindt, een ontwikkelingsgesprek en een beoordelingsgesprek. Deze gesprekken worden gehouden aan de hand van een 'leermap', waarin de betrokkene zijn leerproces documenteert.

Lou Brouwers
algemeen directeur IJburg College
februari 201